

અનુક્રમણિકા

તંત્રી સ્થાનેથી	з
સાંપ્રત પ્રવાહમાં પરિવર્તન થતું મહિલા સશક્તિકરણ	… પ
સ્ત્રી શક્તિ સર્વત્ર	૭
આપણા સમાજમાં છોકરીઓનું સ્થાન	د
Nation at a moment of transformation	૯
Annual Programme of AGSDM & AYCM	૧૧
Economy, Violence, and Human Rights in India	૧૨
Media's Role in empowerment of women in India	૧૪
Sex Education: a taboo among adolescence girl	૧૬
Magis Experiences	૧૭
A.G.S.D.M. નું અધિવેશન	. ૨૦
નાતાલની ઉજવણી	. ૨૧
ફિલ્મની સમીક્ષા	. ૨૨
ધ્યેય	. ૨૩
આદિવાસી અસ્મિતા અને ઓળખ	. ૨૩
મુખ્ય માર્ગદર્શકની કલમે	. ૨૪

તંત્રી

મેક્વાન પ્રિતેશ

મેનેજિંગ તંત્રી

ફા. વિજય ડિસોઝા એસ.જે.

ટાઈપીંગ

अनिङा भेङवान

મુદ્રક

ફા. એગ્નેલો વાઝ એસ.જે.,

આણંદ પ્રેસ, ગામડી-આણંદ

ઈમેલ - anandpress@gmail.com • ફોન નં. - ૦૨૬૯૨-૨૫૩૯૩૩, ૨૫૬૬૫૦

પ્રકાશક

આશાદીપ માનવ વિકાસ કેન્દ્ર

विधानगर - ३८८ १२० • होन : ०२६६२-२३७६०३

૧૬, ડિસેમ્બર ૨૦૧૨, દિલ્હીમાં સામૂહિક બળાત્કારના કાળા દિવસ તરીકે નોંધાઈ ગયો. આ ઘટના બાદ દેશભરમાં વિરોધનું એક જોરદાર મોજુ લહેરાયું. બળાત્કારના કિસ્સાઓ માટે સખત કાયદાઓ બનાવવા

અને બળાત્કારીઓનો વિરોધ કરતા લોકો રસ્તાઓ ઉપર આવી ગયા. લોકોમાં આટલો બધો રોષ અને વિરોધ જાણે પહેલીવાર જોવા મળ્યો. સમાચારપત્રોમાં વિવિધ લેખો અને ન્યુઝ ચેનલ્સમાં ઘણી ચર્ચાઓ છેડાઈ. ટેકનોલોજીના આ યુગમાં Twitter અને Facebook દ્વારા આ વાત દુનિયાના છેવાળા સુધી પહોંચી. લોકોના વિરોધની આ ઘટનાએ બધામાં જાણે હકારાત્મક લાગણી પ્રસરી ગઈ. એવું લાગવા લાગ્યું કે હવે આવી ઘટનાઓ ઓછી થઈ જશે પરંતુ વિગતો ચોંકાવનારી છે!!!

૧૬ ડિસેમ્બરની ઘટના બાદ બળાત્કારના કિસ્સાઓ વધી ગયા. (અથવા તો નોધાયા. આમ તો, સ્ત્રીઓનું શોષણ થતું જ રહ્યું છે પરંતુ સમાજના ડરથી સ્ત્રીઓ તેને દબાવી રાખે છે. પરંતુ હવે, સ્ત્રીઓ પહેલાં કરતાં વધુ સાહસી અને નીડર બની છે.) સ્ત્રીઓનું શોષણ અને બળાત્કાર માત્ર અભણ અને નવરા લોકો વધુ કરે છે એવી માન્યતા ગત મહિનાઓમાં પ્રકાશમાં આવેલા તરુણ તેજપાલ, જસ્ટીસ ગાંગુલી અને કહેવાતા સંતો આસારામ અને નારાયણ સાંઈના કિસ્સાઓએ ખોટી પાડી છે. સ્ત્રી-પુરુષ બંને સરખાની મોટી-મોટી વાતો કરનારા આપણા દેશમાં આવી ઘટનાઓ શા માટે વધુ બને છે? આ પ્રશ્નના કારણો તો શોધવા જ રહ્યા. શું આવી ઘટનાઓનો દોષ ન્યાય વ્યવસ્થા, સરકાર ઉપર ઠાલવવો યોગ્ય છે? લાંબુ વિચારતાં, આપણા સહુનો જવાબ હશે 'ના'! બીજા ઉપર દોષનો ટોપલો ઢોળીને આપણે આપણી જવાબદારી માંથી છટકી જઈએ છીએ

(દરેક કિસ્સામાં). માત્ર બળાત્કાર જ નહી, જાતીય શોષણ, ઘરેલું હિંસા, દહેજ, સમય કરતાં વહેલાં અને દબાણ પૂર્વક કરાયેલાં લગ્નો પણ હિંસાના જ પ્રકાર છે.

બળાત્કારઃ-- બળાત્કાર એ દબાણપૂર્વક, મરજી વિરુધ્ધ કરાયેલ અપકૃત્ય છે.

- દુનિયાભરમાં સ્ત્રીઓ જ તેનો શિકાર બને છે.
- બળાત્કારનો અપરાધ ૨ વર્ષની નાની બાળકીથી લઈને ૯૦ વર્ષની ઘરડી સ્ત્રી ઉપર થઈ ચૂક્યો છે.

જાતીય શોષણ :- જાતીય શોષણ પણ એક પ્રકારે મરજી વિરુધ્ધ કરાયેલ જાતીય સતામણી છે જે કામકાજના સ્થળે, ઘરમાં વ્યાપક પ્રમાણમાં થઈ રહ્યા છે. જેને એક ગંભીર ગુનાથી નીચે ના આંકવા જોઈએ.

ઘરેલું હિંસાઃ-- ઘરમાં થતા શારીરિક કે જાતીય હુમલા કે જેમાં પતિ દ્વારા થતી હિંસા, બાળકોનું શોષણ, પુત્રની ઝંખના કરતા સાસરીયાઓ દ્વારા પુત્રીના જન્મ બાદ ઘરની વહુ પર કરવામાં આવતી હિંસાનો સમાવેશ થાય છે.

- દુનિયાભરમાં થતી ૪૦% થી ૭૦% સ્ત્રીઓની હત્યા તેમના પતિ દ્વારા કરવામાં આવે છે

સન્માન ન જળવાતાં થતી હિંસાઃ - ઘરનો કોઈ એક સભ્યના આચરણથી અન્ય સભ્યને લાગે કે તેમને શરમમાં મુકાવું પડ્યું છે કે તેમનું સન્માન જળવાયું નથી ત્યારે આ પ્રકારની હિંસાઓ થાય છે અને તેનો શિકાર મોટે ભાગે સ્ત્રીઓ જ બનતી હોય છે.

દાખલા તરીકે,

ઘરના સભ્યો નીચે દર્શાવેલ બાબતોને યોગ્ય ન ગણતા હોય

- -છોકરીઓનું છોકરા સાથે બોલવું,
- વાલીઓ જેને ખરાબ માનતાં હોય તેવાં કપડાં પહેરવાં,

- વાલીઓને ગમતા પાત્ર સાથે દબાણપૂર્વક થતા લગ્નને નકારવાં,

જેના કારણે સ્ત્રીઓ નીચે દર્શાવેલ હિંસાઓનો શિકાર બને છે.

- મારવું, દબાણપૂર્વક અમુક સીમાની અંદર રાખવું. ધાક-ધમકી આપવી. મારી નાંખવું અથવા તો થતી હિંસાને કારણે સ્ત્રીની જાતે આત્મહત્યા કરી લેવી.

આ બધા કાયદાની દ્રષ્ટિએ ગુના છે.

દહેજ :- દહેજ એ સ્ત્રીના પતિ અને સાસરીયા દ્વારા તેના મા-બાપ પાસે માંગવામાં આવતી મોંઘી વસ્તુઓ કે મોટી ૨કમ છે.

- અને સાસરીયાઓની આ માંગણીઓ ન સંતોષાતા સ્ત્રીની હત્યા કરવામાં આવે છે અથવા તો તેના પર થતી હિંસા અને શોષણના કારણે તે આત્મહત્યા કરવા પ્રેરાય છે.

સમય પહેલાં દબાણપૂર્વક કરાયેલાં લગ્નઃ- ૧૮ વર્ષની નાની છોકરીના લગ્ન કરાવી નાંખવા, જેમાં ખાસ કરીને ઘણી નાની બાળાઓ શિકાર બને છે. જેને આપણે બાળલગ્ન પણ કહી શકીએ. - દબાણપૂર્વક કરાયેલા લગ્ન છોકરીના શારીરિકતા, માનશિકતા, આત્મીકતાને આઘાત પહોંચાળનારા હોય છે. હવે, એવું નથી કે આ બધા પ્રકારની હિંસાઓમાં માત્ર પુરુષો જ જવાબદાર હોય છે. ઘણી વખત સ્ત્રીઓની પણ તેમાં સંડોવણી હોય છે. આમ, જાશે અજાશે આપશે સૌ આનો ભાગ બનીએ છીએ. શું માત્ર રોડ ઉપર આવી જઈ દેખાવો કરવાથી, Twitter, Facebook ઉપર લાઈક કરવાથી, કોમેન્ટ કરવાથી આપશે આપશી જવાબદારીઓ નીભાવી લઈએ છીએ? "ના"!!! ખરેખર જરૂર છે કે દરેક પુરુષ પુરુષપ્રધાન માનસિકતાને દૂર કરે, દરેક સ્ત્રી પોતાની નૈતિક જવાબદારી નિભાવે અને તો જ આપશે સહુ ભેગા થઈને એક અતુલ્ય ભારતની રચના કરી શકીશું.

અને ખાસ તો આ જવાબદારી આપણા દેશની વસ્તીના સૌથી વધુ જનસમુદાય એવા યુવાનોના હાથમાં આવી પડી છે. તો આવો યુવાનો આપણે જાગૃત થઈએ, જાગૃતિ ફેલાવીએ અને આપણી જવાબદારી નીભાવીએ.....

Macwan Pritesh.

E-mail: macwanpritesh@gmail.com
Mo. 9033865583

વ્હાલા વાચક મિત્રો, વર્ષ ૨૦૧૪નો પ્રથમ અંક આપની સમક્ષ મુકતા હર્ષાનંદ સાથે આપને જણાવવાનું કે, આપ 'જ્યોત' કે 'જ્યોત'માં પ્રસિધ્ધ થતાં લેખો ઉપર આપના અભિપ્રાયો, સૂચનો લખી મોકલી આપી શકો છો. આ સાથે સમાજને પ્રેરણાદાયી આપના લેખો, વિચારો, મંતવ્યો પણ આવકાર્ય છે.

"સાંપ્રત પ્રવાહમાં પરિવર્તન થતું મહિલા સશક્તિકરણ"

💠 દીપિકા પરમાર (નડીઆદ) 💠

પ્રસ્તાવના:

પ્રાચીન સમયમાં નિરક્ષરતા, સામાજિક ખોટી ગેર સમજણો, ખોટી ઉપકલ્પનાઓ, સંકુચિત માનસ, અંધશ્રદ્ધાઓ, તથા મહિલા લોકજાગૃતિઓના અભાવને કારણે મહિલાઓ પ્રત્યે દુર્લક્ષ સેવવામાં આવતું હતું. પુરુષપ્રધાન સમાજને કારણે મહિલા ઉત્કર્ષમાં અગણિત અવરોધક પરિબળોનો મહિલાઓએ સામનો કરવો પડતો. પ્રાચીન સમયમાં ઘણી બધી સામાજિક તથા સ્વરાજયની સંસ્થાઓએ વિવિધ ક્ષેત્રે કલ્યાણકારી તથા વિકાસાત્મક પ્રવૃત્તિઓનું નિર્માણ કરી મહિલા વિકાસમાં સિંહફાળો આપેલ છે.

પ્રવર્તમાન સમયમાં સરકારી તથા બિનસરકારી સંગઠનોના હકારાત્મક અભિગમો, નિતિઓ, વ્યુહરચનાઓ તથા પ્રવૃત્તિઓને કારણે મહિલાઓનો વિવિધ ક્ષેત્રે ટકાઉ વિકાસ થયો છે.

વિવિધ ક્ષેત્રે મહિલાઓનું થતું સશક્તિકરણઃ

1) મૂળભૂત હક્કો અને ફરજો ક્ષેત્રે: ભારતનું બંધારણ મહિલાઓને માત્ર સમાનતા જ નથી આપતું પરંતુ સરકારને મહિલાઓ દ્વારા સહન કરવામાં આવતા દાયકાઓના સામાજિક, શૈક્ષણિક અને રાજકીય ગેરલાભોને સરભર કરવા મહિલાઓની તરફેણમાં હકારાત્મક ભેદભાવ માટે ઉપાયો નિર્માણ કરવા જરૂરી શક્તિ તથા સત્તા આપી છે. મૂળભૃત હક્કો અને ફરજો પણ મહિલાઓને આજે પ્રાપ્ત થયાં છે. મહિલાઓ માટે કાયદા સમક્ષ સમાનતા આવી છે.

કોઈપણ મહિલાઓ પ્રત્યે ધર્મ, જાતિ,જ્ઞાતિ,લિંગ પ્રત્યે દુર્લક્ષ સેવવામાં આવશે નહિ તેવી બંધારણીય જોગવાઈ છે.

ર) કન્યા કેળવણી ક્ષેત્રે : સરકારી તથા બિનસરકારી સંસ્થાઓમાં શૈક્ષણિક નીતિઓ તથા રણનીતિઓના સુચારુ અમલીકરણને કારણે આજે કન્યા કેળવણીનું પ્રમાણ વધ્યું છે.પ્રવર્તમાન સમયમાં અંતરિયાળ તથા આદિવાસી વિસ્તારોમાં પણ કન્યા કેળવણીનું પ્રમાણ ઉંચુ છે. શિક્ષણને

કારણે મહિલાઓને વિવિધ ક્ષેત્રે કદમ મિલાવવાનો અવકાશ પ્રાપ્ત થયેલ છે. ૧૯૬૧ મફત અને ફરજીયાત પ્રાથમિક શિક્ષણનિતિને કારણે ઘણી કન્યાઓ શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરવા લાગી છે. કન્યા કેળવણીનો ઉંચો દર થાય તે માટે કન્યા કેળવણી રથનું પણ સમયાંતરે આયોજન કરવામાં આવે છે. શિક્ષણને કારણે મહિલાઓમાં લોકજાગૃતિનું પ્રમાણ વધ્યું છે. પરિણામે વંચિત સમુદાયોનું પ્રમાણ ઘટ્યુ છે.

- 3) પંચાયતી રાજ ક્ષેત્રે: સંસદ અને વિધાન સભાઓમાં મહિલાઓ માટે બેઠક અનામત રાખવા માટે કાનૂની જોગવાઈ કરવાનો વિચાર રાજીવ ગાંધીને આપ્યો હતો. તેઓ વડાપ્રધાન પદ પર હતા ત્યારે તેઓના નેતૃત્વ હેઠળ ૧૯૯૨માં ૭૩મો અને ૭૪મો પંચાયતી રાજ ધારો બન્યો. પંચાયતી સંસ્થાઓ કે સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં ૩૩ ટકાથી ઓછી નહિ તેટલી બેઠકો મહિલાઓ માટે અનામત રાખવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી. પરિણામે મહિલાઓ પંચાયતી રાજ ક્ષેત્રે વિકાસ કરી રહી છે.
- ૪) આરોગ્ય ક્ષેત્રે : વિવિધ આરોગ્ય વિષયક નીતિઓ અને અભિગમોને કારણે આજે મહિલાઓનું આરોગ્ય સ્તર ઉંચુ રહ્યું છે. હેલ્થ મિશન અને વિઝનને કારણે મહિલા આયુષ્યમાં પણ વધારો થયો છે. જનની સુરક્ષા યોજના, ચિરંજીવી યોજના, બાલસખા યોજના, કસ્તુરબા પોષણ સહાય યોજના તથા જનની શિશુ સુરક્ષા કાર્યક્રમ તથા ખિલખિલાડને કારણે આજે જન્મદર તથા મૃત્યુદરનું સંતુલન જળવાયું છે.

આરોગ્યની વિવિધ ગુણવત્તાસભર સેવાઓ અને કાર્યક્રમોને કારણે મહિલાઓ તેનો લાભ લેતી થઈ છે.

પ) મહિલા અને બાળવિકાસ ક્ષેત્રે: કેન્દ્ર સરકાર તથા રાજ્ય સરકારના અથાગ આયામને કારણે પ્રવર્તમાન સમયમાં મહિલા અને બાળવિકાસ કોષની રચના થઈ છે. સંકલિત બાળ વિકાસ પરિયોજના, બાલિકા સમૃદ્ધિ યોજના જેવી નિતિઓને કારણે મહિલા તથા બાળ વિકાસનું પ્રમાણ ઉંચુ રહ્યું છે. કુપોષણ, માતા-બાળ મૃત્યુ દર, ઘરે કરાવવામાં

આવતી પ્રસુતિનું પ્રમાણ ઘટ્યું છે. મહિલા અને બાળ વિકાસના માધ્યમ દ્વારા સેવાર્થીઓને આરોગ્ય, પૂરક શિક્ષણ તથા સમતોલ આહાર આપવામાં આવે છે.

દ) મહિલા કાનૂની અને સુરક્ષા ક્ષેત્રે: દેશમાં ઘરેલું હિંસા અને દુવ્યવહાર અત્યંત સામાન્ય છે. મહિલાઓ સાથે મારઝૂડની સાથે શારીરિક શોષણ પણ થાય છે. છાસવારે મહિલાઓ ઉપર સામુહિક બળાત્કારની અઈચ્છનીય ઘટનાઓ બને છે. સમાજશાસ્ત્રીઓનું એવું મંતવ્ય છે કે સમાજનાં પુરુષ પ્રધાન મૂલ્યો ઘરમાં થતી હિંસા અને દુરવ્યવહાર માટે જવાબદાર છે.

મહિલાઓને પૂરતા પ્રમાણમાં સુરક્ષા તથા સાલમતી પ્રાપ્ત થાય તે માટે વિવિધ ક્ષેત્રે કાનૂનની પ્રાવધાન કરવામાં આવી છે.

દા.ત. ૧૯૬૧ - દહેજ પ્રતિબંધક ધારો

૧૯૭૧ - ગર્ભપાત નિયંત્રણ અધિનિયમ

૨૦૦૫ - ધરેલું હિંસા મહિલા સુરક્ષા ધારો

૧૯૭૨ - પરણિત મહિલાઓને મિલકતમાં ભાગ

૧૮૨૯ - સતીપ્રથા નાબુદી ધારો

૧૮૬૭ - ભારતીય છુટાછેડા ધારો (સાધારાત્મક)

૧૮૭૧ - સિવિલ મેરેજ એક્ટ

૧૯૭૬ - સમાન વેતન ધારો (સ્રી/પુરુષ)

- 9) મહિલા કલ્યાણ ક્ષેત્રે: સમાજ કલ્યાણ અને સુરક્ષા વિભાગ દ્વારા પણ મહિલા વિકાસને લગતી પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવામાં આવે છે. આવી નીતિઓને કારણે પણ મહિલા વિકાસ થયો છે. વિવિધ નીતિઓને કારણે આજે ઘણી મહિલાઓ આર્થિક ઉર્પાજનની પ્રવૃત્તિઓ કરવા લાગી છે. વિધવા સહાય, માનવ ગરિમા યોજના, આંબેડકર આવાસ યોજના, ઈન્દીરા આવાસ યોજનાને કારણે મહિલા વિકાસનું સ્તર ઉંચું થયું છે.
- ૮) ખેતી પશુપાલન ક્ષેત્રે: ભારતમાં આવેલ શ્વેતકાંતિ અને હરિયાળી ક્રાંતિનો મોટો હિસ્સો મહિલાને ફાળે જાય છે. ઘણી બહેનો આજે ખેતી અને પશુપાલન ક્ષેત્રે સંકળાયેલી છે. ખેતી અને પશુપાલન ક્ષેત્રે પણ ઘણી બહેનોએ સ્નાતક તથા અનુસ્નાતક પદવી કરેલ છે. ખેતીવાડી વિશ્વ વિદ્યાલયો અને કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રના સહયોગ અને સંકલન થકી મહિલાઓને આજે કૃષિ તથા પશુપાલન અંગેનું પ્રશિક્ષણ

તથા તાલીમ આપવામાં આવે છે. ફાર્મ, પોલ્ટ્રીફાર્મ તથા તબેલાના સહારો લઈ ઘણી મહિલાઓ આર્થિક ઉપાર્જન કરે છે.

- ૯) વ્યવસાય/રોજગારી ક્ષેત્રે: વ્યવસાય તથા રોજગારી ક્ષેત્રે પણ મહિલાઓએ સિંહફાળો નોંધાવેલ છે. આજે ઘણી બધી મહિલાઓ આ વ્યવસાય તથા રોજગારી ક્ષેત્રે અગણિત સિધ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરી છે.
- 40) રમત- ગમત તથા મનોરંજન ક્ષેત્રે: રમત- ગમત તથા મનોરંજન ક્ષેત્રે પણ ઘણીબધી મહિલાઓએ યોગદાન આપેલ છે. ઘણી બધી મહિલાઓએ રમત ગમત ક્ષેત્રે સુવર્ણચંદ્રક પ્રાપ્ત કરેલ છે. મનોરંજન ક્ષેત્રે પણ ઘણી બધી અભિનેત્રીઓએ હરણફાળ ભરી છે.
- **૧૧) સામાજીકરણ ક્ષેત્રે**: સામાજીકરણ ક્ષેત્રે સ્ત્રીઓનું યોગદાન ઘણું રહ્યું છે. બાળકોમાં સંસ્કારના સિંચન,અર્પિત દરજ્જો, વ્યક્તિત્વ વિકાસમાં સ્ત્રીઓનું મહત્વનું સ્થાન છે.

૧૨) અન્ય ક્ષેત્રે :

- લોકજાગૃત્તિમાં
- સુરક્ષામાં

Ф

- કૌટુંબિંક/સામાજિક રચનામાં
- સામાજિક પરિવર્તનમાં
- પ્રતિસ્પર્ધાઓમાં
- સામાજિક સંશોધન ક્ષેત્રે ■

Medha Patkar is one of India's most energetic activists. She is loved by millions of Indians. She left her position on the faculty of Tata Institute of Social Sciences when she became immersed in the tribal and peasant communities in Maharashtra, Madhya Pradesh and Gujarat. She founded the Narmada Bachao Andolan to fight for lakhs of people ousted by the Sardar Sarovar Dam and other large dams along the Narmada river.

સ્ત્રી શક્તિ - સર્વત્ર

🌣 મેકવાન શ્વેતા (વડોદરા) 💠

જ્યાં નારીઓ પૂજાય છે ત્યાં દેવતાઓ વાસ કરે છે.

નાનપણથી જ મને સ્ત્રીઓ પ્રત્યે ખૂબ જ માન છે. હું પોતે એક સ્ત્રી છું તેથી આ એક સહજ બાબત છે પણ કહેવાય છે કે બાળકને નાનપણમાં શીખવેલ વાતો આખું જીવન યાદ રહે છે. મારા ઘરમાં પણ છોકરા-છોકરી પ્રત્યે કોઈ ભેદભાવ રખાતો નથી. મને દરેક કામ કરવાની છૂટ હતી. વળી, મારા કુંટુંબમાં ઘણાં વર્ષો પછી આવેલી હું પ્રથમ સંતાન હતી. તેથી બધાંને ખૂબ જ વ્હાલી. સ્કૂલમાં પણ હું દરેક પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લેતી હતી. મારાં ગુરુજનો પણ દરેક કાર્યમાં મને પ્રોત્સાહન આપતા. આમ, એક છોકરી હોવાને કારણે મને ક્યારેય કોઈ રોકટોક કે ભેદભાવનો સામનો કરવો પડ્યો નથી.

"જે કર ઝુલાવે પારણું તે જગત પર શાસન કરે"

નારીની વાત આવે એટલે સૌથી પહેલા મને મારા મમ્મીની યાદ આવે છે. ખરેખર તે વાત્સલ્ય મૂર્તિ છે. બાળકને તે નિઃસ્વાર્થપણે ઉછેરે છે અને તેને માટે તે સર્વસ્વનો ત્યાગ કરે છે. ખરેખર આ તો એક 'મા' જ કરી શકે.

આપણાં ઈતિહાસમાં ઘણાં અમર નારીપાત્રો જોવા મળે છે. આજના આ સ્પર્ધાત્મક યુગમાં પણ એવાં ઘણાં નારીપાત્રો છે જેમણે પુરુષને પણ શરમાવે તેવી અસાધારણ સિધ્ધિ પ્રાપ્ત કરી છે. જેમકે સુનિતા વિલિયમ્સ, સોનિયા ગાંધી, સાનિયા મિર્ઝા, મેરીકોમ વગેરે.. કે જેમણે પોતાની સાથે-સાથે પોતાના દેશનું નામ પણ વિશ્વમાં ગુંજતું કરી દીધું અને ભારતને વિવિધ ક્ષેત્રોમાં વિશ્વભરમાં ખ્યાતિ અપાવી છે.

જયારથી સમજશ આવી ત્યારથી સુનિતા વિલિયમ્સને મારો આદર્શ માનું છું. સુનિતા વિલિયમ્સ એટલે એક અસાારશ સિધ્ધિઓ ધરાવતી, શિસ્તબધ્ધ અને કૃતનશ્ચયી વ્યક્તિ. તેમની મહેનત, લગન, ખંત અને અસાધારશ પ્રતિભાએ મને ઘણી પ્રેરિત કરી છે. અથાગ પ્રયત્નો અને સફળતાએ તેમને કલ્પનાશક્તિ અને વિશ્વના લાખો લોકોના દિલમાં એક અદનું સ્થાન અપાવ્યું છે. સમય સાથે સ્ત્રીઓએ પણ પોતાના વિકાસમાં હરણફાળ ભરી છે.

માત્ર રસોડામાં અને ઘરની ચાર દિવાલો વચ્ચે રહેવાને બદલે તેણે વિવિધ ક્ષેત્રોમાં પોતાનું સ્થાન મજબૂત બનાવ્યું છે. દરેક ક્ષેત્રમાં આજે તેણે સફળતા હાંસલ કરી છે.

અંતે આપણા સમાજમાં તેમજ વિશ્વકક્ષાએ નારાયણી બની પૂજનીય એવાં તમામ સ્ત્રીરત્નોને મારાં કોટિ કોટિ વંદન !!!■

Indra Nooyi is the president and chief executive officer of PepsiCo, the world's fourth-largest food and beverage company. According to Forbes magazine's 2006 poll, Nooyi is the fourth most powerful woman in the world. Fortune Magazine selected her as the Most Powerful Woman in Business in 2006. She would take over as chairperson of PepsiCo on May 2, 2007.

Malala Yousafzai is a pakistani School pupil and education activist from the town of Mingora in the Swat District of Pakistan.

Д

આપણા સમાજમાં છોકરીઓનું સ્થાન

નિકિતા ગામીતી (વાસદ)

હું એક છોકરી છું. મને ઘણા એવા અનુભવો થયા છે જેથી મને ખબર પડી કે આપણા સમાજમાં છોકરીઓનું સ્થાન ક્યાં છે. શું છોકરાઓ જ બધુ કરી શકે છે? શું છોકરાઓ જ આગળ આવી શકે છે? આ બધા પ્રશ્નોનો જવાબ છે 'ના'. છોકરી પણ આગળ આવી શકે છે અને છોકરી પણ બધુ કરી શકે છે.

મારું AGSDM માં જોડાવાનું લક્ષ્ય એક જ છે કે આપણા સમાજના લોકોના મનમાં રહેલી ગ્રંથિ કે જેઓ માને છે કે છોકરી કંઈ ના કરી શકે. છોકરી હંમેશા પાછળ જ રહે. એવા લોકોની મનની ગ્રંથી હું તોડવા માગુ છું અને છોકરીઓને આગળ લાવવા માંગુ છું. સમાજમાં લોકો છોકરીઓ ૧૮ વર્ષની થાય એટલે લગ્ન કરાવીને સાસરે મોકલી દે છે અને સાસરે જઈને છોકરી રસોડાની ચાર દિવાલો વચ્ચે પરાઈ જાય છે. લોકો એવું માને છે કે ઘરનું કામ તો છોકરી જ કરે. શું આ સાચું છે? હું તો નથી માનતી, ઘરનું કામ છોકરાઓ પણ કરી શકે છે. આ ૨૧મી સદીમાં પણ લોકો છોકરીઓને ભણાવે છે એની ઈચ્છા હોય ત્યાં સુધી પણ લગ્નની વાત આવે એટલે સાસરીવાળા કહે અમારી વહુ બહાર કમાવા ના જઈ શકે. તો પછી છોકરી ભણી એ શું કામનું? અને જો છોકરાઓનું કામ ખાલી નોકરી કરી કામાવાનું જ હોય તો તો આજની છોકરી પણ કરી શકે છે તો આજનો છોકરો છોકરીનું કામ ન કરી શકે??? તો પછી બધુ છોકરી જ કેમ કરે? આપણે વિરોધ કરીને કહીએ તો કહે આતો પહેલેથી જ થતું આવ્યું છે. તો આ છોકરા-છોકરી વચ્ચે ભેદભાવ કેમ? આ તો છોકરીને થતો હળહળતો અન્યાય જ છે.

બીજી વાત કરું તો લગ્ન થાય ત્યારે છોકરી મા-બાપ છોડી સાસરે જઈ નવા ઘરમાં પોતાનું ઘર બનાવે. છોકરી પોતાનું ઘર,મા-બાપ,ભાઈબહેન, સખીઓ બધુ છોડીને જાય છે તો શું આ ખાલી છોકરી જ કેમ કરે? છોકરો પણ કરેને? અત્યારના જમાનામાં સાચું કહીએ તો ૧૦૦% માંથી માત્ર ૧૫% કુંટુંબો એવા છે કે જે છોકરીને પુરેપુરી છૂટ આપે છે. બાકી બધા જ છોકરીને જૂની માન્યતાઓમાં બાંધી રાખે છે અને મારે એ છોકરીઓને છોડાવવી છે અને હા છોકરીઓ આટલું બધુ કરે તો એને એટલું તો સન્માન આપવું જોઈએ કે એ જયાં પણ જાય

તો માથું ઊંચું રાખીને ચાલી શકે પણ એમાં પણ ભેદભાવ. એવું માનવામાં આવે છે કે એ તો કોઈ પુરુષ વગર કરી જ ના શકે પણ હકીકતમાં પુરુષની સફળતામાં સ્ત્રીનો હાથ જ હોય છે. એના ઉદાહરણમાં જોઈએ તો ફિલ્મસીટીમાં જુઓ આમીરખાન એની પત્ની કિરણ વગર એક પણ ફિલ્મ નથી કરતો. અક્ષય કુમાર પણ એની પત્ની ટ્વીંકલ વગર એકપણ ફિલ્મ નથી કરતો. અને બીજી બાજુ દિપિકા પાદુકોણને જુઓ એક પર એક હિટ ફિલ્મ આપે છે નથી એને કોઈ પુરુષ સહાય કરતો એ પોતાની જાતે પોતાના આત્મવિશ્વાસથી આગળ વધે છે. હું એમ નથી કહેતી કે આપણે પણ તેમની અનુકરણ કરીએ પણ એટલું જ કહું છું કે છોકરીને ખુલ્લા મનથી જીવવા દો. એને જે કરે એ કરવા દો પછી જુઓ છોકરી શું શું કરી શકે છે. હાં તમે એમ માનતા હોય કે અમારી આબરૂ જશે કંઈ અવળું કામ કરી નાંખશે તો…!!! તો એ વાતની ચિંતા ના કરશો. હું એક છોકરી છું અને છોકરી ના વિચારો પ્રમાણે કહું તો એ કંઈ પણ કામ કરતાં પહેલા મા-બાપનું વિચારે જ છે. ભલે એ સારું હોય કે ખરાબ અને છોકરો કંઈ વિચાર ના કરે જે મનમાં આવે એ કરી નાંખે. એનું પણ એક ઉદાહરણ લઈએ તો તમે જ જુઓ કે છોકરી લગ્ન કરીને સાસરે જાય પછી તો મા-બાપનું કોણ? છોકરો પણ લગ્ન કરી અલગ રહેવા જતો રહે છે અને જો કદાચ મા-બાપને જોડે રાખે તો પણ એની સેવા તો ના જ કરે અને છો કરી સાસરે પણ બધાની સેવા કરે અને પિયરમાં રહેલા માબાપની પણ સેવા કરે તો આ પરથી કહો કે કોણ આગળ છોકરો કે છોકરી???... હું આ AGSDM ગૃપ દ્વારા ઈચ્છુ છું કે ગામડે-ગામડે જઈને આ બધી વાત કહી શકું. અને કદાચ એ લોકોની આંખો ખુલે તો છોકરીઓ આગળ આવી શકે અને આ બધા વિચારો મારા પોતાના મન અને મને જે અત્યાર સુધી અનુભવો થયા એના જ છે.

બસ મારે આટલો જ મેસેજ આપવો છે છોકરીને આગળ વધવા દો. તમારી ગ્રંથિને એની સફળતાના અવરોધ રૂપે ઉભી ના કરશો, એનાં પણ કંઈક સ્વપ્નાં હોય છે જે તેને પૂરાં કરવા દો. છોકરા-છોકરી વચ્ચેનો ભેદભાવ હટાવો. છોકરી પણ બધુ જ કરી શકે છે. એ વલણ અપનાવવા અપીલ કરું છં ■

Nation at a moment of transformation

* Litty Simon (Kerala) *

We are a nation that can boast of women leaders, warriors and even goddesses. But then the average woman on the road or at home is still most vulnerable beings. The many conversations violence against women that began on December 16 remain incomplete. The chapter was reopened again at the capital city after the horrifying news of the rape of a five-year-old girl came to the limelight. New Delhi, the once crowded, colourful and cheerfully bonkers city may now be a foreign territory at least for few people. It has been redefined by a single act of unspeakable violence which may yet change the very fabric of India.

Since last few months, the streets of Delhi have been erupted with protests. The Delhi incident is neither an isolated one nor the first of its kind. The people of Kerala have still not got over the trauma of the incident in which a young girl was thrown out of moving train and then brutally raped and murdered. This is not the time to just protest and return home simply, rather a moment has come to take some concrete step to ensure women's and children's safety. There is really something wrong with the way we Indian's react to any rape case. Had the Delhi gang rape not been highlighted, it would certainly have been shoved into some remote

corner of our collective memory only to be forgotten like other cases before this. The protests across the country that have gone viral in recent days represent how we as a nation have arrived at a moment of transformation.

The brutal rape and murder provides a spark to bring the culture of pervasiveness of rape and sexual violence in our society to the front. Such violence cannot be reduced to just a social problem but its eradication is central to our self worth and integrity as a nation. The need of the hour is an intrinsic change in the social perspective that sees women as objects and commodities. It is time that some of the wonderful laws should be made in favour of women and ensured that they are implemented. It is clear that the recent amendments to the criminal law on rape have not had the desired impact. A law is effective only if people know of its existence, content and the societal value that drives it. The weaknesses in the government and society's approach to the rape laws are glaring. It is important to conduct an imaginative and sustained publicity campaign in the media. As a fourth estate of the country, our media can open its wings and fly, to make people know the true facets of society thereby providing solutions to the problems. But

often media limits itself to sensational issues. Another weakness lies in the failure of political leaders to champion the cause of women in their constituencies. Whenever atrocities against women come to light, almost all the politicians are seen with their tall statements. But very little efforts are made to punish the culprits swiftly.

It is important to understand that there is a clear cut power dynamics related with the very concept of rape. A lot of debate ensued whether the rapists are perverted or mentally sick individuals. Like the two sides of a coin, every issue has its own two sides. Here on the one side are the rape victim, her family and the laymen shouting for justice. On the

other are the family members of the rapists who too are also forced to live in shame. The Bharthua Panchayat in Bihar has ostracised the family of Manoj Sah, the man accused of raping the five-year-old. The important factor in the crime of rape is that it is all pervasive and is done across class, caste, region, religion, cultures and countries. It is time, time to push back to a place and a point where sexual violence against anyone- girls, boys and women upsets us.

These events are not just unfortunate events. Until we are able to respect the bodily and sexual integrity of all women, we have no entitlement to call ourselves a developed or a civilized nation or brand ourselves as 'Incredible India'.

Aung San Suu Kyi is a Burmese opposition politician and chairperson of the National League for Democracy in Burma. In the 1990 general election, the NLD won 59% of the national votes and 81% of the seats in Parliament.

Mary Kom is the mother of two kids knocked down every hurdle to make her way up to the five World Championship titles and the bronze at the London Olympics. Mary Kom is a fighter in a league of her own.

Annual Programme of AGSDM & AYCM From December-2013 to December-2014

- ૧) ડિસેમ્બર ૨૦૧૩ ૩૦-૧૨-૨૦૧૩ નાતાલની ઉજવણી - દીપીકા - ૯૭૧૪૯૩૭૨૯૧ સ્થળઃ વડતાલ નવા તથા જુના વિદ્યાર્થીઓને બોલાવવા - ટાર્ગેટ ૩૦-૩૫ સ્કીટ, ડાન્સ, સીંગીગ, ગેમ્સ, A.G.S.D.M. ની માહિતી, ગરબા
- ર) જાન્યુઆરી ૨૦૧૪ ૧૨ જાન્યુ ૨૦૧૩ - બરોડા ૧૮ અને ૧૯ જાન્યુ. ૨૦૧૩ - સ્નેહધારા પર્સનાલીટી કેમ્પ આશાદીપમાં ૨૪ થી ૨૯ જાન્યુ. ૨૦૧૩ - AYCM at Rajpipla (RSSS) AYCM/PDC - Personality Development Camp 26th Jan Visit - Blind School, Old age home, Jail સાબરકાંઠા, દાહોદા, પંચમહાલ, મહીસાગર, છોટાઉદેપુર, નર્મદા, ભરૂચ, સુરત, તાપી, વલસાડ, નવસારી, ડાંગ આ બધા વિદ્યાર્થીઓ માટે એકદિવસીય યુવા મિટિંગ (AYCM-AGSDM) ને મજબૂત બનાવવા માટે.
- ૩) ફેબ્રુઆરી -૨૦૧૪

તા : ૧૯ જાન્યુઆરી ૨૦૧૪ રવિવાર

1st & 2nd week PDC for AGSDM, Songhad or Ashadeep 2nd Feb - AYCM Meeting at Baroda ୧ସାହାର ପ୍ରଥମଣ - ୯୯୯୦ ୧୪୪୪ ଓ ୧ Presentation - career guidance compitative exam prepration - (Staurday & Sunday 22 & 23) Place: V.V.Nagar (Ashadeep)

March - 2014

Film Apriciation with WAVES and GURJARVANI Place : Surat & Vidyanagar Naresh Dodiyar

૪) એપ્રિલ - ૨૦૧૪

Personality Devlopment Camp ૧૪ એપ્રિલ ૨૦૧૪ નરેશ - ૯૪૨૮૫૫૪૨૯૧ આંબેડકર જયંતિ (શેરી નાટક) સ્થળ - કરમસદ (અથવા) ભાઈકાકા સ્ટેચ્યુ પર ધરણા (આશાદીપથી ભાઈકાકા સુધી રેલી દ્વારા ધરણા કાર્યક્રમ) પોલીસ પ્રોટક્શન સાથે

Every first and third Sunday for one day photography and a UPSC & GPSC classes

May - 2014

(૧) ભિલોડા કેમ્પ કારકિર્દી માર્ગદર્શન અને પી.ડી.સી. (નાના કંથારીયા) જીતુ - ૮૪૬૦૫૦૦૧૯૭
(૨) વિજયનગર કેમ્પ કારકિર્દી માર્ગદર્શન અને પી.ડી.સી.
(૩) ઝંખવાવ કેમ્પ કારકિર્દી માર્ગદર્શન અને પી.ડી.સી.
(આજુબાજુની બધી સ્કૂલોમાં વિઝીટ)
વસંતા વસાવા - ૯૬૩૮૦૧૩૪૫૮
રવિન્દ્ર વસાવા - ૯૪૬૯૩૫૨૬૬૯
સંપર્ક: અશ્વિન - ૭૫૬૭૭૯૫૫૯૦, ગોપાલ -

પ) મે૨૦૧૪

નરેશ - ૯૪૨૮૫૫૪૨૯૧ MKSS Camp Place - Rajasthan, AICUF Camp at Gujarat Level * AICUF other state level Camps

- 9) જુલાઈ ૨૦૧૪ અશ્વિન બોદાર - ૭૫૬૭૭૯૫૫૯૦ ત્રણ દિવસનો કેમ્પ સ્થળ: વિજયનગર to know tribal (Rural exposer)School, village, resourse person
- ૮) ઓગષ્ટ ૨૦૧૪ ૩૦-૦૯-૨૦૧૪ જીતુ અને અશ્વિન આદિવાસી એકતા દિવસની ઉજવણી સ્થળઃ વિદ્યાનગર ગ્લોબલ વોર્મિંગ - પ્રિતિ- ૯૯૦૯૨૬૦૪૯૬
- ૯) સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૪ OASIS camp સ્થળઃ ડભોઈ - રાહિલ રાઠોડ
- ૧૦) નવેમ્બર ૨૦૧૪ AGSDM અધિવેશન અને માજીસ પ્રોગ્રામ - રાહુલ રાઠોડ
- ૧૧) ડિસેમ્બર ૨૦૧૪ હ્યુમન રાઇટ દિવસની ઉજવણી તારીખઃ ૧૦-૧-૨૦૧૪ NWC - National women commission દિપીકા : ૯૭૧૪૯૩૭૨૯૧

AGSDM will arrival Media training & photography training programme with WAVES & GURJARVANI

Economy, Violence, and Human Rights in India

❖ Sasikumar Balasundaram (USA) ❖

Many predict India is becoming the world's next super power. A sudden boom in the IT industry and amplified globalization has made India one of the most competitive partners of the global economy. As Thomas Friedman projected few years ago, India now has become the world's IT capital. In the last several years, millions of Indians have moved to bigger cities including Ahmadabad, Chennai, Bangalore, Hyderabad, and Bombay seeking employment opportunities. On the other hand, tens of thousands of CEOs of the world's biggest corporations make business visits to Indian cities annually.

Of course, no one can deny the fact that India has made astounding progress during last two decades. However, the other side of the story is, the neoliberal economic policies introduced since 1991 contributed to widening the gap between rich and poor all across India. Some argue by exploiting a desperate labor force, Western-based corporations have made India a colony of the world system. While few living in major cities enjoy the benefits of the new economic boom, the majority of Indians have been excluded from the national economy. For example, the total number of poor persons living in India is higher than the total number of poor people of entire African continent.

Most Indians also do not understand that political issues, like the Maoist uprising in our country, are rooted in economic inequality. Caste, tribal, and religious minorities remain economically the most marginalized within India's new economy. It is unfortunate that we use Ambani's wealth, rising height of buildings in cities, Bollywood's imitation of Hollywood, and nuclear energy competition as criteria to measure India's progress. If we use the status of women in India as a criterion to measure the progress, we will be one of the least developed countries in the entire developing world. We cannot be so proud about our country's economic prosperity when the majority of women, who constitute more than half of our nation's population, are economically and socially deprived.

As Indians we must accept the fact that the deprived status of women of India remains a national disgrace. Tens of millions of women and girls are victims of militarization and violence, child marriage, rape, prostitution, trafficking, child labor, domestic violence, illiteracy, maternal mortality, infanticide, poverty, castebased discriminations, and dowry-related deaths. The good news is that women across India are fearlessly fighting against injustice and human rights violations. Women in postcolonial India have become the agents of change. However, globalization and neoliberal economic policies, patriarchy, religious fundamentalism, militarized state(s) are not only major challenges but also pose new threats to the Indian women's struggles for economic justice, well-being, dignity, equality, social justice, and peace. Women living in regions affected by armed conflict such as Manipur face more challenges to live a normal life.

Manipur is one of the most militarized Indian states followed by Kashmir, Assam, Nagaland, and Chhattisgarh. Decades-long armed conflict between Indian para-military forces and the rebels has devastated the lives of Manipuri people. Unfortunately, the majority of the Indians are not aware of the situation in Manipur and other North-East Indian states. Northeasterners in general have been systematically excluded from the national image of India. Cultures and traditions of Northeastern Indians, however, remain a part of the national heritage of postcolonial India. Due to internal racism and the state violence, many Northeasterners still feel that they are being treated as stepchildren of India. It is important to all Indians not only to understand the political aspirations of the Northeastern Indians but also (to) support their struggle for fundamental human rights, justice, and economic prosperity.

Manipur's iconic figure Irom Sharmila Chanu's more than a decade long non-violence campaign for human rights, justice, and peace is an

Irom Chanu Sharmila is known for her campaign against the controversial Armed Forces (Special Powers) Act, 1958 in Manipur. She resorted to hunger strike demanding the repeal of the AFSPA, on November 2, 2000, after soldiers of the Indian Paramilitary Assam Rifles allegedly killed ten young Meitei men in Malom.

inspiration for all of us. Manipuri women's participation in the fight for human rights and autonomy has a long history. In 1939, Manipuri women launched a war then known as Nupi Lan or the women's war against the king who once governed with repressive policies In 2004, a group of Manipuri activist women protested against the Armed Forces Special Powers Act, a draconian law that gives excessive power to armed forces in the states of Manipur, Assam, Nagaland, and Kashmir. The law protects armed forces from persecution for crimes committed against insurgents and civilians. The fearless group of Manipuri women stripped naked in front of an army checkpoint in Imphal, the Kangla Fort, the historical site of Manipuri sovereignty, which was then occupied by the Assam Rifles). The women carried a banner reading: "Indian Army: Rape Us." This protest was held against the killing of a famous Manipuri female human rights activist Thangjam Manorama, who was arrested by the Assam Rifles- a paramilitary force in India- and later killed after being assaulted sexually and tortured. According to a New York Times reporter, Manipuri women take the lead of the campaign for human rights because "If the men did it the army would kill them".

A majority of Indians still do not know who Irom Sharmila Chanu is. Unfortunately, a Bollywood actress is more popular among the Indian public than an iconic human rights activist of India. Chanu was born and raised in Manipur. Internationally, she is known as the Iron Lady of India. She has won several national and international human rights awards for her unstoppable 12 years long hunger strike. She is

...Continue on page no. 15

屲

Media's Role in empowerment of women in India

❖ Arundhati Sharma ❖

Media is extremely important for women's development. Mass media play significant role in Development of Women. It is to be noted that growth of women's education and their entry into employment have contributed to the growth of media in india. In all spheres of life whether for controlling population growth, spread of literacy or improving quality of life for vast masses, women have crucial role to play. However, women can be expected to play this role when they become conscious of their strength and are not deliberately marginalised by male domination. In this context, media has an important role to play i. e. to create awakening in women to achieve their potential as the prime movers of change in society. In today's world, print and electronic media is effectively conveying message that needs to be conveyed.

□ Portrayal of women by the Media

By and large the media in India is not addressing serious issues about exploitation and unequal treatment of women in different spheres but is keen in reporting sex related incidents by way of sensationalizing news of atrocities on women. Thus instead of highlighting the exploitation of woman they end up becoming one of the reasons in increase of violence as their coverage. More often they tend to glorify the crime against women for their news items. It is true that media has brought to light, as never before, certain misdemeanors against women but in a very subtle manner it also

perpetuated the stereotyped image of woman as a householder and an inconsequential entity in the traditional value system. Generally, women's problems never figure on the front page of a newspaper unless it is a gruesome murder or a case of rape. Newspapers even on women's page does not usually address relevant issues for women empowerment but reporting is concerned with beauty tips recipes, fashion syndrome etc.

□ Women Journalist in Media

In such a rapidly changing environment, women in media have a large responsibility in not only changing attitude towards women but also shaping public opinion. With women holding responsible position in printmedia or electronic media, their competency should extend to a wider area and a range of issues. More importantly, a woman journalist is expected to show more sensitivity to issues relating to women and to more meaningful insights and perspectives.

Like most professions, in media too, women have struck out boldly, beating a path, which is both impressive and inspiring. The last five years have seen them pouring out into the mainstream, acquiring hitherto unattainable positions and proving their mettle, be it the print or the television media. In short, women have become indispensable in the field. Women's organizations and media groups must play an active role in promoting this change. It is

heartening that a wide variety of women's media initiatives are making a positive impact. Women have been late comers in media profession owing to social, religious taboos which operated as social sanctions. The employment of women in media assumes crucial importance at this juncture of our economic development.

Beside Independent Public Corporation of Media (DD&AIR), the private owners of TV channels with ownership of Terrestrial outlets and satellite up linking facilities in country itself have flourished. This has brought a boom in employment thereby increasing the percentage of women media professionals. ■

...Continue from page no. 13

fighting against the same law that protected the perpetuators of Manorama's killing and many other civilians in Manipur.

In 2000, she began a hunger strike at the age of 28 after Assam Rifles killed ten innocent Manipuri civilians who were waiting for a bus. Human rights groups accuse that hundreds of killings of civilians in Manipur have not been investigated or prosecuted because of the draconian law. Chanu has not eaten or drunk anything since November 2, 2000. She is now under judicial custody in a hospital and forcefed through her nose. According to a BBC news article published on November 3, 2010, Chanu said "I will withdraw the fast when the government withdraws the Armed Forces Special Powers Act unconditionally, but not before that." The government, however, has shown no signs to meet the demand of Chanu and other human rights activists. Instead, the government authorities have twice charged Chanu for suicide attempts in last 12 years. Chanu is not an Indian politician who performs a drama in a political theatre. She is India's Iron Lady who refuses to bow down to the political and military powers. Her demand is simple: a demilitarized Manipur in which women and men can live peacefully without the fear of Indian armed forces.

As men and women of all religions, states, gender, class, castes, and ages marched in the

streets of India asking for justice for the Delhi rape victim, we all must rally behind Chanu to support her struggle for justice for women in the conflict affected states of India. We must ensure not another Thangiam Manoroma is assaulted and killed in Manipur or any parts of India. We must recognize that Chanu is using the same weapon Mahathma Gandhi once used against the British colonials in his fight for freedom and justice. We must acknowledge the fact that the British recognized Gandhi's non-violent campaign. In the case of Chanu, it seems, India has given up its own value. If we do not respect the very same weapon of Gandhi that Chanu is using to demand justice and peace for the people of Manipur, not just the world will laugh at us, but it will be an act of contempt to the India's great soul, Gandhi. Let's not only wish for the victory of Irom Sharmila Chanu's struggle for justice and peace in Manipur, but also call for the Indian government to accept her demand unconditionally. Also, instead of being proud of an economic system that only serves a few privileged individuals of india, we must collectively work towards a new nation in which all women, men, girls and boys of all ethnic, caste, tribal, and religious groups live in a demilitarized peaceful India with equal rights and opportunities. ■

Sex Education: a taboo among adolescence girl

Naznim N. Qureshi *

Sex is probably one of areas of our lives about which we know so little. And whatever little we happen to know about sex in bits and pieces is through sources like friends and books. It is indeed ironical that while sex is such an intergral part of our life yet parents, elders and teachers in India hardly play any significant role in providing scientific knowledge. Since talking about sex is taboo in the Indian society, the adolescents' girl can not freely approach her parents for guidance. Also, those who seek guidance from parents are not satisfied because they did not get satisfactory answers. A few of them try to gather information through books, films or from friends. Parents want to provide the guidance and knowledge their children

need to become responsible and happy adults. Parents, however, are sometimes afraid of talking about sexuality with their daughters. They are uncomfortable talking about reproductive body and functions. For many parents, the topic of sex never to be talk about when their child is growing up. As parents, they have to educate their daughter many things about sexuality and have been since the day they were born. They learn from, the way they are physically touched by others, the words that family members use to refer to parts of the body, watching the relationship around them. If parents educate their girl child then it leads to reduce unwanted circumstances and ultimate reduce social problem which occur now a days.

Arundhati Roy

She put the Indian writing on the world radar. An activist who has been fighting against globalisation, she won the coveted Booker Prize in 1997 for her first novel The God of Small Things.

Mother Teresa was the founder of the Order of the Missionaries of Charity, a Roman Catholic congregation of women dedicated to helping the poor.

Ф

ф

Magis Experiences

Date: 29th Oct to 2nd Nov, 2013

Place: Jivan Darshan, Baroda

29th of Oct. 2013 the day was not ordinary day for me, carrying a different enthusiasm in the air, the feeling of fear, excitement all clubbed together. I started off my journey form Bharuch to Jivan Darshan Baroda.

My all excitement came to the rest when I reached there and met Rev.Fr. Chandresh incharge of Jivan Darshan and Fr. Vijay who welcomed me.

After the introduction which started around 6 O'clock of the same day. I almost remembered the name of those who will be my friend's and companions for 3 days.

MAGIS the words means "to do more and more and strive to achive Gods will" this was beautifully explained by Fr. Ashok who came from Ahmedabad. He was very kind in explaining us for what we have come there and how we can experience God in our 3 days camp.

The next day 30th Oct. 2013 we went for pilgrmage chruch of Our Lady "Niradharoni mata" (Khambholaj).

Our journey started off form Baroda by "VITCOS" till chikodara chokdi and then "footcos" as till Kambhodaj. We walked around 3 1/2 hours i.e. 12-15 kms under the hot sun with the blessing of mother mary who helped us to take each and every step.

The best thing about the pilgrimage was the rapo we were developed between

each other. We experience Gods blessing as St. Ignatius experience. Though all of us came from different districts of Gujarat hardly knowing each other helped every one to compelt the journey with joy and positive engry.

As we reached the church we had eucharist celebrated by Fr Jitu form Anand parish. The sermon was so energetic that we all got charged up. Then we had our lunch and started of our journey back to baroda again.

The next day 21st Oct. 2013, we started with Morning Prayer and group discussion about our experience and our feeling which we had gone through druning our pilgrimage. All of us had some different and intersing experiences to share with one another.

Yesterday was successful because we wanted it good enough.

After our breakfast we were divided into two groups. One group went to visit Mother Teresa Ashram and my group went to Don Bosco Snehalay.

As a whole we spend with street chirdren who are residing at snehalaya. For me having food them was a fantastic experience. I did not realized when my food got over and my stomach was filled with lots and lots of love for this chirdren.

All of us individually had preserved a memory of snehalay in our heart which will never get faded.

After coming back to Jivan Darshan again we had mass celebrated by Fr. Chandresh. We shred our experience during the mass. And thus the day got over in the presence of lord, love and compassion.

1st of Nov. was the last day of our MAGIS camp. The frist 3 days we had exposure of the outside world, and the world around us. The last day was for us to look inward and to experience God within.

We had Br. Jayanti and Br. Hitesh who are novicies of JESUITS family. They beautifully explained us the objectives St. ignatious has given us and that being a catholic I need to follow.

After that we had orientation given by Fr. Vinayak who came from ahmedabad as well. He taught us spiritual exercise which our Jesuits fathers go through in their formation. The first week concionsnessis to be learned the other two week's compassion and last week creativity.

Following these exercise we will be glorified in our day to day life.

Then in the evening we were suppose to have cultural program as given in the time table. And trust me we had a "dhamal" what a singing! What dancing! What skits! What a enjoyment! Omg! We all enjoyed to the fullest. An amazing experience of being that jungly has to be felt sometimes in life.

Journey of MAGIS we ended up our with thanks giving speech by Rev.Fr Vijay.

The next day morning all of us dispersed with havy heart.

I would say that "the achievement of one goal should be the starting point of another". The wonderful time we had in MAGIS Camp, the things we learned are to be implemented in our day to day life which will set us different from others.

"MAGIS" ROCKS....

- Vinita Fernandes (Bharuch)

માજીસ પ્રોગ્રામમાં સંત ઈગ્નાસની જીવનકથા દ્વારા અમારા જીવનમાં શું પરિવર્તન થયું, કયા અનુભવો થયા છે એ અનુભવો ભીના હૃદયે વર્ણવીએ છીએ.

"માજીસ એટલે આપણા કોઈપણ કાર્યની પસંદગી પાછળ ઈશ્વરીય ઈચ્છા વધારેમાં વધારે હોય."

આ માજીસ પ્રોગ્રામ થકી અમને ચાર દિવસમાં જે અનુભવો થયા અને અમારા જીવનમાં આધ્યાત્મિકતાનું જ્ઞાન, બીજાને મદદ કરવાની ભાવના, નવા જ્ઞાનનું સિંચન થયું છે. એ બદલ પ્રભુનો આભાર માનીએ છીએ. આ પ્રોગ્રામ દ્વારા સૌ પ્રથમ સંત ઈગ્નાસે જે રીતે યાત્રાની શરૂઆત કરી હતી તે પ્રમાણે અમે પણ બાર થી તેર કિલોમીટર પગપાળા યાત્રા કરીને અનાથોની માતા મરિયમના ધામે (ખંભોળજ) પહોચ્યા. આ દરમિયાન અમે કુદરતનાં સૌંદર્યનો અને અમારા જીવનમાં સહનશીલતા, સાહસ, સંગઠન, ધૈર્ય, હિંમત વગેરે જેવા ગુણોનો વિકાસ થયો અને અનુભવવા મળ્યો.

ત્યાર પછીનાં બીજા દિવસે અમને જે અનુભવો થયા છે એ અનુભવોનું વર્શન કરવા માટે કદાચ શબ્દો પણ શોધ્યા મળે નહીં. આ દિવસે અમારે બીજી વ્યક્તિઓને મદદ કરવાનું હતું. આ દિવસે અમે વડોદરા ખાતે મધર ટેરેસાનાં આશ્રમમાં જે વ્યક્તિઓ છે એ વ્યક્તિઓમાં કોઈ અપંગ છે, તો કોઈ ખોડખાંપણવાળી છે, કોઈ મૂકબધીર છે, તો કોઈ લાચાર છે, ટી.બી.નાં દર્દીઓ છે. આ આશ્રમમાં આ બધી વ્યક્તિઓને જોઈને અમારું હૃદય દ્રવી ઊઠ્યું. ત્યારે એ વ્યક્તિઓને જોઈને મનમાં એ પ્રશ્ન થતો હતો કે આશ્રમનાં

વ્યક્તિઓનું જીવન સાચું જીવન છે કે પછી આપણું? ત્યારે અમે ચોક્કસપણે કહીશું કે ખરા અર્થમાં એમનું જીવન એ સાચું જીવન છે. પ્રભુનું જીવન છે એવો અનુભવ થાય છે. કારણ કે કેટલાંક પાસે પગ નથી, નથી હાથ કે નથી વાચા (વાણી), એમના જીવનમાં શ્રધ્ધા, આધ્યાત્મિકતા, વિશ્વાસ, બીજા પ્રત્યેની લાગણી, પ્રેમ, એમના જીવનમાં જોયા પછી એવું લાગે છે કે એમનું જીવન એ પ્રભુનુ જીવન છે. એમની આગળ અમારું જીવન કશું જ નહોતું એવો અનુભવ અમને થયો.

ત્યારબાદ અનાથ બાળકોના આશ્રમમાં પણ જે બાળકોની કોઈ જ ભૂલ ન હોવાં છતાં, નિર્દોષ હોવા છતાં પણ આજે આ બાળકો માતા-પિતા વગરનાં છે. ત્યાં આ આશ્રમમાં મધર ટેરેસાનાં સિસ્ટરોની નિઃસ્વાર્થ સેવા જોઈને એવો અનુભવ થયો કે આપણું જીવન કેવું છે? આપણી પાસે બધું જ છે માતા-પિતા, ભાઈ-બહેન, પોતાનું ઘર, ધન-સંપતિ છે છતાં પણ આપણે બીજી વ્યક્તિ માટે કશું જ કરતાં

નથી. કોઈનું ભલું કરવાનો વિચાર સુધ્ધા કરતાં નથી. આવું જીવન શા કામનું? આ આશ્રમનાં સિસ્ટરોની નિઃસ્વાર્થભરી સેવા જોઈને અમારું જીવન પરિવર્તન થવા લાગ્યું. પોતાની જાત સાથે (અંતરાત્મા સાથે) પ્રશ્ન થવા લાગ્યા અને આત્મનિરીક્ષણ થયું. ત્યારે સાચા જીવનનાં દર્શનનો અમને અનુભવ થયો.

ત્રીજા દિવસે અમે કામેંલ આશ્રમનાં સિસ્ટરોને મળ્યાં અને અમને આશ્ચર્ય થયું કે આ તો વળી કેવાં સિસ્ટરો કે જેઓ બાહ્ય-જગતમાં હરતાં ફરતાં નથી. ત્યારે સિસ્ટરોને પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યાં કે તમે કેમ તમારા રૂમની બહાર હરવા-ફરવા બીજાં સિસ્ટરોની જેમ જતાં નથી? ત્યારે સિસ્ટરે અમને સરસ મજાનો જવાબ આપ્યો. જે મારા હૃદયને સ્પર્શી ગયો. એ જવાબ હતો કે "ધર્મસભા, પુરોહિતો, સિસ્ટરો અને તમારાં જેવા લોકો એ વૃક્ષનાં થડ, વૃક્ષની ડાળી, પાન, ફળ, ફુલ છો. જયારે અમે એ વૃક્ષના મૂળીયાં છીએ. આ મૂળીયાં જેટલાં મજબૂત હોય એટલું વૃક્ષ મજબૂત થાય."

આ માજીસ પ્રોગ્રામ થકી અમારા જીવનમાં સંત ઈગ્નાસની આધ્યાત્મિક પધ્ધતિઓ દ્વારા પ્રભુની નજીક વધારેમાં વધારે કઈ રીતે જવાય એ માટે 'ધ્યાનયોગ', 'કર્મયોગ', 'નામજપ' અને 'આત્મનિરીક્ષણ' જેવી પધ્ધતિઓ દ્વારા ખરા અર્થમાં અમારા સાચા જીવનનું દર્શન અમને થયું અમારું હૃદય પરિવર્તન થયું. એ બદલ પ્રભુનો આભાર માનીએ છીએ.

- વિજય ડી. વસાવા (દઢવાડા)

Date: 1st to 4th Nov, 2013 Place: Bangalore

We the students of Loyola Youth Group visited Bangalore for MAGIS 2013. ,Three students attended the conference . First Day there was introduction and forming of the groups, there were total 16 groups formed and in total there were 500 students with the teachers and MAGIS team.

Before Bangalore this program was held in Brazil . Everday there was a mass. We were

very happy that we represented Gujarat in bangalore and only three students were there from Gujarat. After forming the groups we introduced ourselves and then given different tasks. Then on the first day we reached in the morning and then reached to the destination. There was

a mass held by the father and then were served with refreshments. Then on the second day we were taken for bangalore Darshan. We visited all the developed and undeveloped area. We also visited slum area and saw the lifestyle of slum people how they are living happily.

The third day we were given Magis Tshirts and then we were taken for eco drive on the cross

Roads. There were total 40 crossroads, We were given plucards and we spread the messages to

save fuel and maintain greenery and save our planet earth from global warming.

Then on final day there was a shoot of Magis flash mob. We also had a group photo. Then on the final day there was a presentation of all the groups. Then all the members were given

blank cards, in that we wrote something about the group members whatever we liked in he/she, that was a great experience we had and next year

- Reminson Vaghela(A'bad)
- Jonathan Fernandes (A'bad)
- Reema Lucia (A'bad)

also we are going to attend magis 2014.

A.G.S.D.M. નું અધિવેશન

Date: 6th to 8 Nov, 2013
Place: Varsada

AGSDM ના ૨૭માં અધિવેશનમાં ભાગ લેવાની મને તક મળી અને હું સૌ પ્રથમ અધિવેશમાં આવ્યો ત્યારે મને એકલું લાગ્યું. પણ પછી ૨મત દ્વારા અમને પરિચય કરાવ્યો. ત્યાર પછી હું એકબીજા સાથે વાતચીત કરતો થયો અને એકબીજાનાં નામ જાણતો થયો મને આ

અધિવેશનમાંથી ઘણું બધું જાણવા મળ્યું. જ્યારે હું નવા મિત્રો સાથે ઓછી વાત કરતો પણ જ્યારે ત્યાં ગૃપ બનાવ્યા

અને પછી તેમને નાટક કરવાનું હતું. ત્યારે હું અને મારા મિત્રો નાટકની તૈયારી કરતા હતા ત્યારે હું સારી રીતે એકબીજા સાથએ વાતચીત કરતાં શીખ્યો અને મને ડર હતો કે મે તો નાટકમાં પહેલી વખત ભાગ લીધો છે હું કેવી રીતે બોલીશ? તેનાથી હું ગભરાતો હતો પણ નાટકની તૈયારી દરમિયાન જે મને ડર હતો તે ઓછો થયો અને હું અને મારું ગૃપ પંડિત

દિનદયાલ ગ્રાહક ભંડાર ઉપર સારું નાટક ભજવી શક્યા અને પછી અમને AGSDM, AICUF, GJYM અને

IMCS વિશેની માહિતી આપી હતી. ત્યારે હું આ કશું જાણતો ન હતો પછી આ બધી માહિતી મળ્યા પછી મને થયું કે આ આપણા સમાજના યુવાન માટે છે અને હું પણ કંઈક કરીશ એવો મને આત્મવિશ્વાસ આવ્યો અને હું આ ૨૭માં અધિવેશનમાં મને જે ભાગ મળ્યો તે માટે હું મારા વ્હાલા મિત્રો નરેશ, અશ્વિન અને જીતુનો ખૂબ જ આભાર માનું છું. - ગોપાલ જે વસાવા

વ્હાલા મિત્રો સૌ પ્રથમ તો હું પ્રભુનો અને મને અહીં સુધી લઈ આવનાર, સાથ સહકાર આપનાર અને માર્ગદર્શન પૂરું પાડનાર એવા ફ્રા.જેમ્સનો આભાર માનતાં શબ્દો ઓછા પડે છે.

આ અધિવેશનમાં ભાગ લીધો એ પહેલાનો અનુભવ જણાવું તો AGSDM વિશે હું કશું પણ જાણતી નહતી. અધિવેશન દરમિયાન અમને જે પ્રવૃત્તિઓ કરાવવામાં આવી એમાંથી મારો આત્મવિશ્વાસ વધ્યો. એકબીજાના વિચારોનું આદાનપ્રદાન કરવાની તક મળી, આપણા હક્કો, ફરજો વિશે જાણવા મળ્યું. આ બધુ જાણી મને કંઈક કરવાની પ્રેરણા મળી. AGSDM, AICUF, આશાદીપની અને તેમના કાર્યક્રમોની માહિતી મળી. આ અધિવેશનમાં એકબીજા સાથેના સંબંધ પ્રત્યે સભાન બની એકબીજાને પ્રોત્સાહન પરું પાડવાની પ્રેરણા મળી. સંઘ સાથે જોડાયેલા વિદ્યાર્થીઓના અનુભવોની રજૂઆત સાંભળી મારે પણ જીવનમાં કંઈક કરવાની પ્રેરણા અને આત્મવિશ્વાસ વધ્યો. બીજા ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓની સાથે મળી અનુભવ જાણીને લાગ્યું કે જીવનમાં કંઈક ખૂટે છે જે અહીં મળી રહેશે એવો અનુભવ થયો. ખરેખર આ અધિવેશમાં ભાગ લઈ સારો અનુભવ થયો અને આગળ આ સંઘ સાથે જોડવાની પ્રેરણા મળી. અહીં મને મારા પોતાના વ્યક્તિત્વ વિકાસ વિશે જે શીખવા અને જાણવા મળ્યું છે. તે હું જીવનમાં ઉતારીશ અને ચોક્કસ AGSDM સાથે જોડાઈશ. હું આ અધિવેશનમાં ભાગ લેવાની સુવર્શ તક માનું છું અને પોતાને નશીબદાર માની ગર્વ અનુભવું છું.

Thank you AGSDM

- ચૌધરી પ્રિયંકા

નાતાલ ઉજવણી

💠 વિમલ ડાભી (જોળ) 💠

AGSDM એ વિદ્યાર્થીઓની ચળવળ છે. જેમાં વિદ્યાર્થીઓ વર્ષ દરમિયાન અલગ અલગ પ્રકારની પ્રવૃ ત્તિઓ, કેમ્પનું આયોજન કરે છે. પરંતુ આ પ્રવૃત્તિઓમાં વિદ્યાર્થીઓને આનંદ અને મોજમજા, મસ્તી કરવાનો સમય મળતો નથી તો આ મોજમજા, મસ્તી અને આનંદ કરવાનો સમય એટલે નાતાલની ઉજવણી.

આ ઉજવણી તા. ૨૯/૧૨/૨૦૧૩ના રોજ AGSDM દ્વારા નાતાલ પર્વની ઉજવણી વડતાલ પ્રકૃતિવાડી ખાતે કરવામાં આવી હતી. જેમાં ફ્રા. વિજય તેમજ AGSDM ના ૩૩ વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો. આ ઉજવણીની શરૂઆત પ્રાર્થના નૃત્યથી કરવામાં આવી. ત્યારબાદ વિવિધ રમતો રમાડવામાં આવી તથા ડાન્સ, ગરબા, તેમજ આદિવાસી નૃત્ય રજૂ કરવામાં આવ્યું. પ્રોગ્રામના અંતમાં રમતમાં વિજેતા બનેલા વિદ્યાર્થીઓને ઈનામ આપવામાં આવ્યા અને છેલ્લે ફ્રા. વિજય દ્વારા બધાનો આભાર માનીને ઉજવણીની પૂર્શાહૃતિ કરવામાં આવી.

ફિલ્મની સમીક્ષા

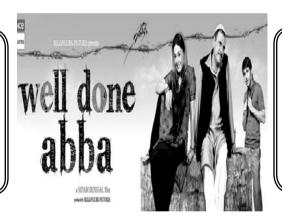
વેલ ડન અબ્બા

આ ફિલ્મમાં જાણવા મળ્યું કે આપણા સમાજમાં ના આ ફિલ્મમાં જાણવા મળ્યું કે આપણા સમાજમાં ના આ કે અંધ્રશ્રધામાં માને છે. જો આપણા સમાજમાં ના અમુક લોકો અંધ્રશ્રધામાં માનનારા લોકોને રિવાજોમાં માને છે. જે આપણા સમાનનારા લોકોને સ્વાજોમાં માને છે. જે ઓરા હોવું જોઈએ. આ અંધ્રશ્રધામાં માનનારા લોકોને હોવું જોઈએ. આ અંધ્રશ્રધામાં માનનારા લોકોને હોવું જોઈએ. આ અંધ્રશ્રધામાં માનનારા લોકોને આ અંધ્રાય જોઈએ. જે ખોટા હોવું જોઈએ. આ અંધ્રાય અનાવવા જોઈએ. અંપણે સભાન બનાવવા જોઈએ. અંપણે સભાન નાબૃદ કરવા જોઈએ.

મે ફિલ્મમાં જોયું છે કે જે માણસ પાસે કોઈપણ જાતનો આત્મવિશ્વાસ હોય છે તે પોતાનું કામ હંમેશાંને માટે શક્ય કરી દે છે અને પોતાનાં કામ બાંધવી એકબીજાની ઓળખ હોવી આપણા માટે જરૂરી છે.

આપણા હકો જે છે તેના વિશે સભાન બની એકલા નહી પણ સંગઠીત થઈને આપણા હકો મેળવવા માટે આપણે ઉત્સાહીત બનવું જોઈએ.

- ચૌધરી ભાવના

આ ફિલ્મમાં ભ્રષ્ટાચાર પંચાયતથી માંડી દરેક સરકારી ક્ષેત્રમાં જોવા મળે છે. RTI એ ભ્રષ્ટાચાર હટાવવામાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે.

- વસાવા વસંતા

ભારત દેશમાં આજે કોઈપણ ક્ષેત્રે જે ખાનગી કે સરકાર માન્ય કામ કરાવવા માટે લાંચ આપવી કે આજે કોઈ પણ કાર્ય કરો તો લાંચરૂશવત તે લોકોને પ્રોત્સાહન મળશે અને તે વધારેને ખરાબ અસર જોવા મળશે.

^{- જયદીપ} પારેખ

આફિલ્મમાં RTI (Right to Information) આફિલ્મમાં RTI (Right to Information) વિશે, સત્યાગ્રહ વિશે અને એક સામાન્યમાં વિશે, સત્યાગ્રહ વિશે અને રીતે પોતાનો હંક સામાન્ય વ્યક્તિ પણ કેવી રીતે પોતાનો હંક સામાન્ય વ્યક્તિ પણ કેવી બાબતો ધ્યાનાર્બક મેળવી શકે વગેરે જેવી બાબતો ધ્યાનાર્બક મેળવી શકે વગેરે જેવી છે.

ધ્યેય

💠 જેજરીયા સુનિલ વી. (રાજકોટ) 💠

દરેક માણસના જીવનમાં ધ્યેય હોવો જરૂરી છે. ધ્યેય એટલે લક્ષ્ય. દરેક વ્યક્તિ એ પોતાનું ધ્યેય નક્કી કરવું જોઈએ અને તેને પામવા માટે સખત મહેનત, અને આત્મવિશ્વાસ રાખવો ખૂબ જ જરૂરી છે. જીવનમાં મળતી દરેક તકોને ઝડપી સખત મહેનત કરવાથી જ જીવનમાં પ્રગતિ થાય છે.

એટલું જ નહીં પણ જીવનમાં આવડત, વિવેક, સહનશિલતા, આદર્શ જેવા સારા ગુણો હોવા જોઈએ. આમ કરવાથી જીવનમાં આગળ જતા સુખશાંતિ મળે છે. વિદ્યાર્થી એ જીવનમાં હંમેશા એક બાબત યાદ રાખવી જોઈએ કે આપણું જીવન કિસ્મતથી નહીં પરંતુ કર્મથી બદલાય છે. ■

Life is an opportunity, benefit from it. Life is beauty, admire it. Life is bliss, taste it. Life is a dream, realize it. Life is a challenge, meet it. Life is a duty, complete it. Life is a game, play it. Life is a promise, fulfill it. *Life is sorrow, overcome it.* Life is a song, sing it. Life is a struggle, accept it. Life is a tragedy, confront it. Life is an adventure, dare it. Life is luck, make it. Life is too precious, do not destroy it. Life is life, fight for it.

~ Mother Teresa ~

આદિવાસી અસ્મિતા અને ઓળખ

💠 નરેશ ડોડીયાર (ભિલોડા) 🌣

તા.૧૩ થી ૧૫ ડિસેમ્બર ૨૦૧૩ રોજ AYCM (આદિવાસી યુવા ચેતના મંચ) દ્વારા ત્રિદિવસીય શિબિરનું આયોજન રાજપીપળા સેવા સમાજ ટ્રસ્ટ દ્વારા આશાદીપ માનવ વિકાસ કેન્દ્રમાં થયું હતું. તેમાં કુલ ૨૩ યુવા-યુવતીઓને ભાગ લીધો હતો.

કાર્ય શિબિરમાં રાજપીપળા સેવા સમાજ ટ્રસ્ટના ડાયરેક્ટર ફા. ઝેવિયર, કંચનભાઈ, પ્રભાતભાઈ, મંજુલાબેન આવ્યા હતા. આ ત્રિદિવસીય શિબિરનો ઉદ્દેશ જ એ હતો કે આદિવાસી અસ્મિતા અને ઓળખ અને અત્યારે આપણી ઓળખ કેમ ટકી રહી નથી? આપણે કેમ એકતાથી જીવી શકતા નથી? તેમજ કોણ આદિવાસી ? શા માટે આદિવાસી અધિકાર મળવા જોઈએ ?

આદિવાસી શબ્દનો અર્થ આદિવાસી મૂળ નિવાસી, ધરતીના મૂળ માલીક, (જે તે રાષ્ટ્રની અંદર પહેલેથી વસતા લોકો) તેમજ આદિવાસીની સંપતિ જેમાં જંગલ જમીનના અધિકારો, પેસા પંચાયત ધારો, જેવા કાયાદકીય માહિતી દ્વારા યુવા સમાજને નવી દિશા આાપી હતી.

તેમાં ગુજરાતમાં ૮૦ લાખ આદિવાસી છે અને ૨૯ જ્ઞાતિ (પેટા જ્ઞાતિ) છે. આંતરરાષ્ટ્રીય આદિવાસી આકતા દિન ઉજવવા માટે સમાજ ભેગો થઈ શકતો નથી. તેમજ આદિવાસી સમાજ માટે વનવાસી, વનબંધુ, પછાતવર્ગ, મામુડીયા એવા ગેરબંધારણીય શબ્દોથી અપમાન કરવામાં આવે છે.

ત્યાર બાદ મુખ્યત્વે આદિવાસી એકતા અને ઓળખ ઓળખ ટકાવવા માટે આપણે બધાએ પહેલા તો પોતાની જાતને તૈયાર કરવી પડશે. સંઘર્ષ કરવો પડશે, સમાજમાં જાગૃતતા લાવવી પડશે અને સંગઠિત થવું પડશે. રાજકારણ, ધર્મ સંપ્રદાય બધુ જ ભૂલી જઈને ગર્વથી "આદિવાસી" શબ્દ ઉપર સમાજને એક કરવું પડે. તો જ આપણા પ્રશ્નોનું નિરાકરણ આવશે તો જ રાષ્ટ્રીય સ્તરે આપણું સંગઠન જોવા મળશે.

જય આદિવાસી. ■

મુખ્ય માર્ગદર્શકની ક્લમે...

પ્રિય યુવામિત્રો,

થોડાક વર્ષો પહેલાં Gender Sentization ના વિષયે એક કોર્ષમાં ભાગ લેવાનું બન્યું હતું. તે કોર્ષના શરૂઆતમાં જ ઈન્સટ્રક્ટરે અમને સૌને એક સવાલ પૂછ્યો અને સવાલનો જવાબ અંગત અને ખૂબ જ પ્રમાણિકતાથી આપવાનો હતો. સવાલ એ હતો કે જો આ જન્મમાં તમે પુરુષ હો અથવા સ્ત્રી હોય તો આવતા જન્મમાં તમે કઈ જાતિ પસંદ કરશો? કોર્ષમાં ભેગા થયેલા બધા વિદ્વાનોમાંથી બધી સ્ત્રીઓએ / બહેનોએ જો એવી કોઈ તક મળે તો ફરી એકવાર સ્ત્રી બનવાનું જ પસંદ કર્યું. જયારે મોટાભાગના પુરુષોએ પણ પુરુષ જ રહેવા ઉપર પસંદગી ઉતારી. મે જ ફક્ત એવું જણાવ્યું કે આવતા જન્મમાં મને એક

સ્રી થવાનું ગમશે. જુદા જુદા લોકોએ જુદાજુદા જવાબો આપ્યા. પણ મારા જવાબ પર બધાને આશ્ચર્ય થયું. મે જવાબમાં એવું કહ્યું કે સ્ત્રીઓ પાસે એવા ઘણા ગુણો છે જે પુરુષોમાં નથી એવું નહી પણ પુરુષો એવા ગુણોને 'બાયલા'' ખપાવે છે. સહનશીલતા એ એમનામાં રહેલો મોટો ગુણ છે જે એમને કુદરતે આપેલું એક વરદાન છે એવું મારું માનવું છે. સ્ત્રી બનીને આવતા જન્મમાં મારે બધા જ સ્ત્રી ગુણોનો લહાવો લેવો છે. પ્રભુ પિતા /માતા છે. પરમેશ્વરમાં આ બંને તત્વો છે જે આપણા સૌમાં છે પણ આપણ પુરુષપ્રધાન સમાજે એને મિટાવ્યા છે. ચાલો આજથી આપણે એક સંકલ્પ કરીએ જે કામ મારી મા બહેનો કરે છે એ જ કામમાં મારે એમને સાથ આપવો છે. મારા જેટલી જ તક મારી બહેનને મળે એવું મારે કરી બતાવવું છે. કોઈપણ બહેન દરેક પુરુષને મળતા હકો, માન, સન્માન,સ્વતંત્રતા મળે એ માટે આપણે સૌએ કામ કરવાનું છે. AGSDM દ્વારા આપણી સાથે કામ કરતી બહેનોને આપણે આપણી સમાન ગણાવવીને ખભેખભા મિલાવીને કામ કરવાની તક આપીશું અને એમને સાથ સહકાર આપીશું. તો જ ખરા અર્થમાં આપણે આપણા વિઝન મિશનને સાકાર કરીશું.

Fr. Vijay D'Souza S.J.
State Advisor
AGSDM

'જયોત'માં પ્રસિદ્ધ થતાં લેખો, મંતવ્યો કે કોઈપણ પ્રકારની કૃતિ માટે તંત્રી કે પ્રકાશક જવાબદાર નથી પણ લેખક પોતે જવાબદાર રહેશે. પ્રકાશિત થતાં લેખો, મંતવ્યો કે કોઈપણ પ્રકારની કૃતિઓમાં રજૂ થતાં વિચારો કે લખાણો સાથે તંત્રી કે પ્રકાશક સહમત છે તેમ માની લેવું નહીં. પરંતુ 'જયોત' સામાયિક યુવક-યુવતીઓના વિચારોને પ્રદર્શિત કરતું એક ત્રિમાસિક છે તથા તેમના વિચાર-વાણીની સ્વતંત્રતાને પ્રાધાન્ય આપે છે.

લેખો નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતીઃ તંત્રીશ્રી 'જયોત', આશાદીપ માનવ વિકાસ કેન્દ્ર, નાના બજાર, વલ્લભ વિદ્યાનગર – ૩૮૮ ૧૨૦

— તંત્રી